

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.,
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — Administrația: Str. Cisnădiei 3.

Se prenumără și la poste și la librării.

În București

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

La

Abonament lunar

pentru Septembrie st. v.

— cu prețurile din capul foi —
invită

Administrațiunea ziarului „TRIBUNA“.

Sibiu, 26 August st. v.

(S). La 3 Septembrie n. 'și-a ținut „Kultur-egylet“-ul ardelenesc a patra adunare generală în Gherla.

Cu toate-că cu acest privilegiu s'a întemplat și sfințirea steagului reuniunii, însuflețirea concetățenilor noștri maghiari pentru această reuniune pare a mai fi scăzut și interesul general redus la gălăgia ce o fac diarele maghiare din Cluj prin publicarea de rapoarte lungi despre activitatea comitetului central și despre decursul adunării generale.

Dovadă, că și la adunarea din Gherla nu ne-am întâlnit decât cu acele persoane dintre fruntașii maghiari din Ardeal, care au figurat între urditori acești faimoase reuniuni, ear' numărul celor-ce au luat parte la dineul festiv abia a ajuns la două sute persoane.

Noi cunoaștem pe deplin scopurile reuniunii de cultură maghiare și ne-am dat deja dela început, așa dîcînd dela întemeierea ei, seamă despre rezultatele, care le va pute obține între naționalitățile nemaghiare din Ardeal.

Pentru noi Emke nu mai are decât importanța unei sbuciumări zadarnice, de a desnaționalisa majoritatea locuitorilor acestei țerișoare, admitînd, că adunarea de atîta capital național la un loc nu are și alte scopuri, despre care nu se face nici o amintire și despre care astfel nici noi nu am pute să vorbim.

Dacă cu toate aceste ne mai ocupăm la acest loc cu ea, o facem numai provocați fiind de diaristica maghiară, care din incidentul adunării generale din ăștan s'a încercat în fel de fel de chipuri a înfrumuseța scopurile reuniunii și a predispuce în cele din urmă și naționalitățile nemaghiare pentru interesele ei.

Și în această privință merită să fie scoase la iveală în deosebi enunțările primului oficios maghiar, ale ziarului „Pester Lloyd“, care într'unul din numerii trecuți pune festivitățile dela Gherla în strînsă legătură cu desvîlirea tablei comemorative pentru regele Matia.

După el, această măreață întreprindere socială încă nu a ajuns la rezultate culturale, dar' cele morale trebuia deja de mult se iese la iveală.

Căci nu numai pe valea Șomeșului, ci și în celelalte văi și coloni din Ardeal se schimbă multe limbi și în deosebite serii se propoveduesce mărirea lui Dumnezeu. Prin urmare, cel mai mare succes moral al „Kultur-egylet“-ului ardelenesc ar consta într'aceea, dacă 'i-ar succede se înlătore neîncrederea, cu care Românii și Sașii îl întimpină în activitatea sa, și dacă ar scoate-o la cale, ca întregul popor și întreaga inteligență de dincoace de „Királyhago“ ar crede în misiunea lui binecuvîntată.

Abstracție făcînd dela acea pretențiune absurdă, ca două naționalități nemaghiare să privească cu încredere la activitatea unei reuniuni, care pe față cel puțin se îndreaptă tocmai în contra individualității lor naționale, — înseși cele expuse mai la vale în numitul organ guvernamental te face să 'ți-se urce sângele în cap și să te întrebi, de unde atîta obrăsnicie, atîta nerușinare?

Eată ce scriu percinații dela „P. Lloyd“ din cuvînt în cuvînt:

„Acest scop mare îl va ajunge societatea excelent organizată mai bine atunci, dacă înainte de toate se ține de numele ei și răspîndescă cultură și morală între poporațiunea rămasă îndrîet. De sigur, nu există în părțile acele o misiune mai urgentă și o datorință mai sfîntă, decât de a câștiga ideii de stat maghiare luptători bizuiți și credincioși acolo, unde ar pute fi mai ușor primejduită. Încrederea așa numitelor naționalități față cu misiunea reuniunii de cultură numai atunci va pute prinde rădăcini tari, când aceste se vor fi convins, că reuniunea de cultură în adevăr are în prima linie în vedere răspîndirea culturii. În felul acesta ideea de stat maghiar în aceste părți expuse se va înrădăcina într'o poporațiune, ce se deosebesce după limbă și confesiune, dar' se unesc în ce privește conștiința ei cetățenească“.

Care va să dîcă, reuniunea, ca să nu mai existe nici o bănuială în privința aceasta, se dovedească, că urmăresce aceste două scopuri: răspîndirea culturii și întărirea ideii de stat maghiar.

Două lucruri, dintre care unul naționalitățile nemaghiare nu o să-l învețe dela Maghiari, ear' de celalalt nu au nici o trebuință.

Nu s'a mai pomenit pe lumea aceasta, ca un popor să se poată feri cu cultura, primită numai prin mediul unei limbi străine, pe care nici nu o cunoașce și pentru care nici nu are sentimente, și cu atît mai puțin prin mediul limbii maghiare, care până acum încă nu s'a avîntat la o limbă univer-

sală și nu are alt merit, decât că în Ungaria e decretată de limbă a statului și impusă și locuitorilor nemaghiari în toate ramurile administrațiunii.

Tot atît de puțină trebuință au naționalitățile nemaghiare de a adera la o idee de stat, pe care nu o reclamă nici interesele statului, nici patriotismul în înțelesul strict al cuvîntului.

Este sentimentul nostru, că ideea de stat, așa cum 'și-o închipuiesc creerii înfîntați ai sovîntilor maghiari, e o nenorocire pentru patria noastră și dacă o combatem din toate puterile, o facem în credința, că sîvîrșim înainte de toate un lucru patriotic. De ce? Nu o mai spunem, căci am spus-o deja în destule rînduri.

Rămîna „Kulturegylet“-ul' ceea-ce ar trebui să fie după firea lucrului: Un aședîmînt de cultură pentru poporul maghiar, și fie siguri și concetățenii noștri maghiari și și Ovreei dela „Pester Lloyd“, că naționalitățile nu au se privească cu neîncredere la activitatea ei, cum o fac bună-oară d-lor față cu toate aședîmintele noastre de cultură.

Atîta am avut să spunem și mai mult nu. Cu „Kultur-egylet“-ul însuși nu mai stăm de vorbă, pentru-că sîntem siguri, că nu are să 'și ajungă scopurile ce le-a scris din nou în fruntea steagului seu.

Cel mult are să mărească neîncrederea ce există între Maghiari și celelalte naționalități, și dacă cred politiciii maghiari că e bine așa, — meargă numai înainte.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 26 August st. v.

Exregele Milan și principele Ferdinand de Coburg.

„Times“ scrie: Când exregele Milan a trecut luna trecută prin Bulgaria, se scie, că s'a întâlnit din întemplat în tren cu principele Ferdinand. Atunci 'i-a dîs acestuia: „Bagă de seamă, d-ta ai mulți dușmani în Sîrbia. Suvenirile ultimului războiu nu s'au șters încă“. Milan el singur a dorit încă de mult, ca să fie cât se poate de bine cu Bulgaria. De aceea dăduse ordin, înainte de a abdicare cu câteva luni, ca reprezentantul Sîrbiei în Sofia să iee parte într'un mod oficios la primirea principelui Ferdinand. Principele Bulgariei păstra din această cauză o grațitudine deosebită lui Milan, și când acesta a abdicat, raporturile dintre Bulgaria și Sîrbia erau dintre cele mai excelente. Dar' regenții, influențați de Rusia, au schimbat poli-

tica. Dl Donici, reprezentantul Sîrbiei, a fost rechemat dela Sofia, ear' cel actual când s'a trimis, a primit ordine ca să nu întrețină relațiuni cu principele Ferdinand. Tot atunci s'a permis lui Zancoff să se stabilească la Belgrad, și aici să adune în giurul seu pe toți revoluționarii, ear' presa sîrbă începî o campanie trăsnică contra guvernului și domnitorului Bulgariei.

Numitul organ încheie articolul sperînd, că totuși în curînd relațiunile dintre cele două țeri se vor îmbunătăți, speranța, care s'a realizat, probă e depeșă ce am primit-o și noi zilele aceste cu privire de împăcarea între Sîrbi și Bulgari.

Manifestul contelui de Paris și diarele franceze.

Diarle franceze comentează viu manifestul contelui de Paris. „La Presse“, organ boulangist dîce, că scopul comitetului este de a se alia cu toate partidele pentru a învinge pe republicanii oportuniști. La revisuirea constituției trebuie însă să ese învingătoare principiile republicane naționale, cele ale monarhiștilor neputînd a se împăca cu sufragiul universal.

Foile monarchiste sînt foarte mulțumite de cele-ce cuprinde manifestul. „Gaulois“ scrie: Un publicist royalist cerea zilele trecute mai multă lumină. Eată-o, ea ne-a venit de sus, cu tărie și putere, încît ea de sigur va împrăscia ori-ce îndoeli. Declarațiunile leale și serioase ale contelui trebuie să fie primite și discutate cu seriozitate chiar și decătră protivnicii noștri. Ear' royalistii au acum indicată calea pe care trebuie să meargă înainte. În ajunul luptei ce sîntem chemați a suporta pentru onoare, libertatea și chiar vieța Franciei, manifestul este o încurajare puternică, ear' pentru cei care nu s'au dat nici ei îndrîet, ca de doi ani de zile să rumpă cu politica intransigentă pentru fundarea unei monarhii democratice, manifestul este o satisfacțiune. Tot așa este și cu cei care au propagat necesitatea unei alianțe cu royalistii. Regele, fără a abdica la nici una din prerogativele sale, fără a aștepta a fi pus în posesiunea drepturilor sale, ci așteptînd verdictul numai dela popor, poate să se adreseze fără nici o hesitațiune cătră imperialiști, republicani și boulangiști. Imperialiști, republicani și boulangiști pot să primească toate cele din manifest, fără a se desface de situația lor politică de mai nainte. Prin aceasta numai Franciei vor face serviciu. Contele de Paris el însuși a fixat dubla lucrare ce are a sîvîrși: pe cea de aji și cea de mîne. Toți trebuie să ne grupăm în giurul

standardului cîstit al uniunii, pentru-ca prin puteri unite se înfrîngem coalițiunea radicală-oportunistă. Numai uniți putem să sperăm a învinge. Cum s'ar și pute altfel pune capăt actualei stări de lucruri? Ale noastre sînt stradele? Armata e pusă la dispoziția noastră? Nu, nu! Dar' chiar de ar fi, noi și atunci numai cu arme și pe cale legală am lupta.

„Autorité“, organ al imperialiștilor scrie: Manifestul este o hotărîtă aprobare a politicii ce „Autorité“ nici odată n'a încetat de a face și pentru care luptă zilnic. Contele de Paris nu se închide nici între zidurile unei politice basată pe doctrine vechi, nici nu are tactică preistorică, și în idei și în fapte el se arată omul epocii moderne. Nu se dă îndrîet dela nici un mijloc prin care ar pute să răstoarne republica actuală. Face apel la toți Francezii. Luptă cu amîndouă mîinile și din toate puterile pentru a stabili o eră a păcii. Din înjurăturile lui Iules Ferry și a bandeii lui Ioffrin nu ne va fi greu a judeca cât de dreaptă și ce impresiune au făcut cuvintele din manifest în toată țeara.

„Figaro“ dîce, că manifestul scris într'un stil înalt, este programa luptei din viitor. Pentru boulangiști, scrie susnumitul ziar, contele n'are decât puține cuvinte. Mai mult desigur nu putea să le dîcă și probabil că boulangiștii îl vor găsi puțin rece.

Diarle republicane au publicat manifestul fără a se pronunța asupra lui. „Rappel“ este singurul ziar, care publicînd manifestul scrie chiar în prima zi: „Eată, manifestul vorbește limpede! Alegători, care până acumă v'ați dat voturile boulangiștilor, creînd că el e republican, gîndiți-vă când veți merge la urnă, că contele a declarat, că nu-i va primi ca pe dușmani pe boulangiști, căci atît boulangiștii, cât și royalistii și bonapartiștii au un scop comun în politică“.

Un consiliu de război în afacerea Boulanger.

Diarul francez „Radical“ vorbește de convocarea unui consiliu de război și află din sorginte sigură, că faptele de concludiune și deturnare a fondurilor apărării naționale, au dat loc, dela pronunțarea sentenței înaltei curți în afacerea Boulanger, la un supplement de instrucție judiciară. „Primele rezultate ale acestei anchete ar fi atît de defavorabile generalului Boulanger, încît s'ar vorbi de convocarea unui consiliu de război, pentru-ca ancheta să fie terminată“. Credem a pute anunța, scrie noul ziar revisionist al dlui Mil-

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Idealul în artă.

De H. Taine.

Traducere de Vasile Vaida.

(Urmare.)

IV.

O astfel de scară vom construi și pentru omul fizic, pentru artele ce pun în vedere trupuri frumoase, respective pentru sculptură și îndeosebi pentru pictură; vom examina după sistemul deja cunoscut, cele mai permanente, respective cele mai importante trăsuri caracteristice ale omului fizic.

Că surtucul de modă e trăsura caracteristică numai secundară, este cunoscut tuturor; de comun se schimbă în tot anul, cel mult, tot la al decelea an. De regulă astfel stă treaba cu haina, ea e podoabă, parte din afară, neînsemnată; se desbracă cu înlesnire; aci esența este trupul cel viu, toate celelalte sînt accidență și meșesugire. Mai sînt și alte trăsuri caracteristice, apartînetoare trupului; de prea neînsemnată importanță; astfel sînt întipărirea ce lasă meseria și îndeobște îndeletnicirea asupra trupului.

Brațele faurului diferă de cele ale advocatului; alta este ambleta oficerului, și alta a preotului; țeranul ce lucră în arșița soarelui din albul zilei, până în amurgul serii, se deosebesce la mușchi, la culoarea pielii, la

spinare, la încrețelele frunții, la stătura trupului, de omul de țîrg, care stă închis mereu în odă.

Acest fel de trăsuri caracteristice, negreșit, în o măsură cutare-va sînt și ele durabile; rămîn neșterse în o viață de om; dacă 'ți-le-ai însușit, le duci în momînt cu tine; 'ți-le însușești ușor, dar' o neînsemnată împregiurare te despoaie de ele. Tot temeiul lor zace în fatalitatea născerii și a educațiunii; schimbăți raporturile și împregiurările omului, și îl veți vedea îmbogățit cu altfel de însușiri; omul dela oraș crescut la sate o să aibă ținuta oamenilor dela sate; ear' omul născut la sate și crescut la orașe, o să aibă maniera omului dela oraș. Deși nu se șterge cu de tot timbrul din născere al individului, prin o educațiune de vre-o treizeci de ani, cu toate aceste îl abia pentru psiholog și moralist o să fie observabil; trupul abia va păstra nescari semne palide, căci caracterele lăuntrice și permanente, care alcătuiesc fondul de esență, sînt mult mai temeinice, decât, ca împregiurări atît de ușoare să fie în stare a le contraponde.

Alte înfrîuriri, ce ating îndeosebi spiritul, lasă întipăriri foarte palide asupra trupului; aci fac parte epocile istorice. Complexul ideilor și al sentimentelor ce preocupă oamenii pe timpul lui Ludovic XIV, difera de tot de cela al nostru, construcțiunea trupului întîiu nu s'a schimbat în nimic, și examinînd D-Voastre portretele, statuele, gravurile de pe atunci, abia că veți lua seama

o ținută mai nobilă și mai amesurată, decât ceea a noastră.

Fața însă se schimbă cu ceva mai mult, din fisionomia oamenilor de pe timpul renascerii, astfel după-cum o cunoaștem din portretele ce ne-au lăsat Bronzino, Van Dyk, se reoglindează mai multă energie și mai multă simplitate, decât din aceea a oamenilor din timpul modern; sumedenia ideilor subtile și trecătoare, ce ne ocolesc, încălceala gustului, agitațiunea febrilă a gândirii și tirania muncii deja de trei veacuri subțiază, tulbură și chinne mereu fața și privirea. În urmă, dacă ne vom da strădania a studia epocile mari ale istoriei, vom observa un fel de schimbare în ceea-ce privește capul; fisiologii care au măsurat căpățîne de prin veacul XII, au aflat, că oamenii de atunci nu erau atît de talentați ca cei din zilele noastre. Istoria ce ne pune în vedere atît de lămurit schimbările moralicesci, abia dovedesc în general, în chip imperfect, schimbările fizice, petrecute în decursul secolelor. Una și aceeași schimbare a părții animalice a omului în morală e din cale afară, în natura fizică e aproape neobservabilă, o schimbare neobservabilă a creurului te face nebun, nătîng, ingenios; revoluția socială, ce dă nouă viață spiritului și voinții lăncețite de pasurile a doi, trei, sau a mai multor veacuri, reînsănătoșează organismul, și istoria ce slujește mijloacele ajutoare întru clasificățiunea caracterelor spirituale, nu e tot atît de cu tragere de inimă și pentru caracterele fizice.

Vom purcede deci pe o altă cale, și în cale vom avé drept conducător principul de alocare al trăsurilor caracteristice. D-voastră a-ți putut vedea, că trăsura caracteristică mai permanentă, este mai elementară, fundamental conținutului consistă în adîncimea aceleia. Se cercăm dar' trăsurile caracteristice elementare; înspre acesta scop, vî rog, revocați-vă în memorie una din modelele museelor ce a-ți cercetat. Eată, un om gol! ce este aci comun chiar și celei mai neînsemnate particule a exteriorului însuflețit?

Din punctul de privire al formei este substanța osoasă la olaltă cu mușchii și tendinele; ici spata și clavicula, colo fluierul dela picior și coapsa, ceva mai sus coloana spinării și căpățîna, fiecare dintre aceste părți avînd și mușchii, convexitatea, afundimea sa proprie, puterea de a ridica sau a răzîma, și țesătura de carne movabilă, ce acum se dă îndrîet, acum se lățește, pentru-ca se poată mijloci fel și fel de mișcări și poziții. Substanța de oase cu închieturi și mușchi, unde de toate sînt construite în chipul cel mai logic; o mașină admirabilă de lucru și putere este partea vizibilă a omului. Acum fiind puși în cunoștința celor pomenite, dacă veți fi cu destulă luare aminte la modifiicațiunile provenite din pricina climei, temperaturii fizice și a soarelui, dacă veți fi cu destulă băgare de seamă la molăciune și virtușeala mușchiurilor, la elasticitatea trupului și a mădularilor, o să vă câștigați idei chiar asupra organismului lăuntric al trupului, astfel după-cum el este privit din

partea sculptorului și pictorului. Sistemul muscular este acoperit cu un fel de vîl, ce seamenează este comun chiar și celei mai neînsemnate particule; vorbă e, de pielea bulbucată și buburoasă, ce prin țesătura ceea de tot fină a vinelor trece în albastră, prin pelița nervilor reduce la galben, prin circularea sîngelui devine puțin roșie, prin nodurile nervilor legați strîns între sine condensată, acuzi netedă, acuzi vîrgată, înfrunesc bogăția cea mai spornică a tonculorilor, și trăgînd cu sine în virtutea simțibilității nervilor molăciunea mușchilor și renoirea cărui ce se schimbă mereu, a cărei vîl transparent este chiar pielea. Dacă D-Voastre veți fi cu destulă luare aminte la schimbările ce produce clima, temperamentul fizic, soiul, dacă veți sci, că flegmaticul, cholericul, sangvinicul cât este de debil, lînged, roșu, alb, palid, cât este de resolut, statornic, rășinos, feros, atunci vî veți pane și în cunoștința elementului al doilea al vieții vișibile; elementul în cesiune cade în sfera picturii, și numai prin colorit poate fi pus în lumină. Aceste ar fi trăsurile caracteristice, lăuntrice permanente, ale omului fizic, este cu prisos, ca să vă dovedesc, că elementele pomenite sînt statornice, de vreme-ce individ viețuitor în lipsa lor nici că se poate socoti.

V.

La această gradație de valori fizice se potrivește treaptă de treaptă valorile opurilor plastice. Precăt subiectul pictural sau sculptural este de mai mare importanță, pre atît o să fie și opul de artă mai frumoș. Aci zace

lerand, „Voix, „că nu e nimic hotărât în această privință și chiar, că există cu această ocazie divergențe de opinie în sinul cabinetului.

Precând ministrii „à poigne“ ar voi să facă, ca generalul să fie condamnat decât generalii, alții din contră ar insista să-l deferă din nou înalte curți, care a dat deja dovezi de ce e capabil să facă cu Boulanger. Cei din tânău observă, că justiția militară e mai expeditivă și că impresia va fi profundă asupra țării, dacă condamnarea va fi pronunțată nu de oameni politici, ci de generali. Partisanii înaltei curți replică, că a sustrage pe Boulanger dela primii sei judecatori pentru a-l trimite înaintea unei jurisdicții inferioare, ar fi oarecum a da blam hotărârii înaltei curți. Cestiunea până acuma stă aci. Până-ce se va lua o hotărâre, se procedează cu mare băgare de seamă la o anchetă munițioasă asupra tuturor faptelor care sînt de natură a justifica o nouă urmărire înaintea consiliului de războiu. De altă parte e sigur, că dacă Boulanger se va întoarce în Franța, nu va fi trimis singur înaintea înaltei curți; de astădată se vor face arestări numeroase și toți vor fi traduși înaintea înaltei curți.

Cărmăritul după răscumpărarea regaliilor.

Ministerul reg. ung. de finanțe a exmis următoarea publicațiune despre modul exercitării cărmăritului și vinderii în detaiu a spirituoaselor dela 1 Ianuarie 1889.

I.

1. După §. 51 Art. de lege XXXV. din 1888 toți aceia, care s'au ocupat până la intrarea în vigoare a acestei legi cu cărmăritul sau vinderea în detaiu de spirituoase, dacă voesc se exercite și mai departe această profesiune, au să se enunțe în scris cel mult până la 1 Oct. 1889 pentru căpătarea licenței, la direcțiunea financiară competentă. Competenții până la rezolvarea meritorică a cererii își pot continua profesiunea fără conturbare.

2. Cererea pentru licența de cărmărit, precum și de vindere în detaiu, a cărei primă coală este a se proceda cu timbru de 1 fl. și toate coalele următoare cu timbru de câte 50 cr., și căreia este a se acude timbru de 1 fl. pentru licență, are să conțină:

a) Numele, locuința și ocupațiunea petentului;

b) Numirea localului de cărmărit sau de vindere în detaiu cu indicarea stradei și a numărului casei și ușii, precum și omisiunile speciale, în care voesc să exercite cărmăritul sau vinderea în detaiu în sensul §-ului 9 al legii afară de local la un loc anumit din interiorul comunei;

c) Numărarea spirituoaselor (vin, bere, spirt, rachiu, licoruri etc.) pe care voesc să le cărmărească, precum și indicarea pivițelor și altor localități, în care se vor ține beturile spirituoase;

d) Declarațiunea, că licența se cere pentru cărmăritul sau vinderea în detaiu a spirituoaselor enumerate;

e) Indicare, că petentul va exercita singur cărmăritul sau vinderea în detaiu, sau printr'un încredut al său și anume prin cine;

f) Cere licența pe timp nedeterminat sau pe un interval anumit;

causa, de ce desennurile, acuarelele, pastel-picturile și statuetele mai mici ce nu pun în vedere pe om, ci îndeosebi vestmântul, vestmântul de modă, ocupă locul cel mai de jos în artă. Foile ilustrate stau îndeosebi de gravuri de modă de felul acesta; costumul, fel de fel de haine și buclele fantastice în aci locul de frunte; artistului nici că-i pasă de desfigurarea trupului; ceea-ce îl preocupă este eleganța momentană, strălucirea mătăsurilor, chignonul, mănșile. Pus el față în față cu jurnalistul, ce ăle întregi stă cu condeul amănă, 'i-se poate dice: jurnalistul al penelului; poate să fie om de spirit și de mare talent, dar stă în serviciul unui gust trecător; căputurile ce zăgrăvesc, în restimp de douăzeci ani, trec din modă și us. Câte obiecte de felul acesta pe la anii 1830 îmbrățișate de toți, au ajuns astăzi ridicole și grotesce! Multe portrete puse dinaintea privitorilor în expozițiile ce se întocmesc an de an la noi sînt tablouri de vestminte; în loc de trup omenesc pun la iveală satin și moire antice.

Sînt alți pictori, care deși oameni începători, deși puși pe o treaptă mai înaltă ocupă loc de jos în artă; ei sînt oameni contemplativi, născuți de a scrie romanuri și studii morale, păcat, că în loc de condeul au penel în mână. Zăgrăvesc cu multă predilecțiune cele ale meseriei, îndeletnicirii, vițului, virtuții, patimii și cele-ce privesc mai de aproape obiceiurile oamenilor. Hogarth, Wilkie, Mulready și mulți alți pictori englezi aveau

g) Pretinde petentul prioritatea asigurată prin §-ul 5 și 6 al legii și pe ce basă? În cas că da, sînt a se acude documentele autentice despre îndreptățirea la prioritate.

h) Că petentul este maiore, prin extract matricular sau certificat dela oficial comunal;

i) Că este om de încredere și de vieață nepătată, pentru care trebuie acude un atestat de moralitate dela oficial competent;

k) Că este cetățean ungăr, sau că conform §-ului 15 din Artic. de lege XXII din 1886 a căpătat licența de a se aședa într-o comună din țările coroanei ungare;

l) La minoreni învoirea autorității puptilare și

m) Atât la minoreni cât și la persoanele morale, numirea conducătorului întreprinderii și că acesta corăspunde condițiilor cerute dela petenți în §-ul 5 al legii;

n) La petițiune este a se acude un atestat autentic oficial despre exercitarea până acum a cărmăritului sau a vinderii în detaiu și în sfîrșit

o) Dela partidele care în orașe au căștigat licența de cărmărit dela 1 Noemvrie 1888 pe toată vieața prin taxa plătită odată pentru totdeauna, amintirea acestei împregiurări, precum și indicarea modalității și a extensiunii cărmăritului exercitat până acuma prin certificate autentice alăturate.

Împregiurările, care sînt a se dovedi prin antistile comunale, pot fi cumulate într'un singur certificat.

Dacă petentul voesc să exercite cărmăritul sau vinderea în detaiu într-o singură comună în mai multe localități deosebite, este dator să-și exopereze pentru fiecare local o licență separată, observându-se, că proprietarul poate exercita licența personal numai într-o localitate, ear' pentru celelalte localități trebuie să-și țină câte un conducător de întreprindere, care trebuie se corăspundă condițiilor prescise pentru licență.

Produceții de vin, care locuesc într-o comună, pot petițiune cumulativ după licența de a vinde vin produs de ei în detaiu. Petițiunea se face pe calea primăriei și certificatele petenților se pot cuprinde într'un act (cousignațiune). În acest cas însă petițiunea este de a se provede cu tot atâtea timbre de câte un florin, căți produceții de vin au petiționat și pentru extradarea documentului de licență sînt a se acude tot atâtea timbre de câte un fl.

Acele partide supuse contribuțiunii, care în virtutea instrucțiunii ministeriale Nr. 78188 din 1888 despre punerea în practică a unor dispozițiuni ale legii pentru anul 1889 au primit licența pentru vinderea în detaiu a unor spirituoase, sînt datoare, pentru cazul dacă comerțul are să se continue în aceeași extensiune, sau în extensiune mai mare sau mai mică preste 31 Decemvrie 1889, a pourcea tot în înțelesul punctelor anterioare 1 și 2.

4. Aceia care până acuma nu s'au ocupat cu vînderea de spirituoase, au a se conforma, dacă voesc a deschide un etabliment de vîndere, cu privire la petițiunea după licență, dispozițiunilor punctului de mai sus 2. Acestora însă nu le este permis a deschide etablimentul înainte de hotărîrea definitivă asupra cererii lor.

5. Petițiunile pentru licență de vîndere se vor resolve în mod diferit după modalitatea exploatării comunale a regaliilor de cărmărit din anul 1890—1892.

Dacă în comună (oraș) s'a satorit pentru anul 1890, eventual 1891 și 1892 dreptul

de încassare a contribuțiunii de cărmărit, atunci

1. Pot primi licență de cărmărit: hotelierii, ospetarii, cărmăritii și preste tot toți aceia, care se ocupă cu cărmăritul sau vînderea în detail de spirituoase.

2. Pentru vinderea în detail, adecă vînderea de spirituoase în vase închise și anume de bere în cantități sub 25 și a celorlalte spirituoase în cantități sub 100 litre pentru a fi consumate afară de localitățile de vîndere, pot să primească licență:

a) Întreprindătorii de berării și vînărsării, neguțătorii de vin, bere și spirt;

b) alți comercianți, sfîrnari și toți aceia, care prelîngă afacerile lor regulate se ocupă sau intenționează a se ocupa cu vînderea în detail de spirituoase;

c) cofetarii, cafetierii și partidele de asemenea categorie (d. e. spițerii, care vînd spirituoase fără prescriere medicală). Toți aceștia pot primi licență de a vinde spirituoase numai în păhare la oaspeți, care șed sau stau, sau pot primi o licență prelîngă aceea de a vinde beuturi în vase închise;

d) produceții de vin pentru vînderea în detail a vinurilor produse de ei înșiși.

III.

Dacă însă în comuna (orașul) respectivă pentru anul 1890, eventual 1891 și 1892 exclusivă îndreptățire de cărmărit și împreună cu ea dreptul de încassare al dării de cărmărit se exarêndează după cărmăritul în mic restrîns, atunci

1. Pe teritorul, despre care sună contractul, pe timpul duratei contractului despre vinderea de spirituoase, arêndășare exclusivă dreptul de a dispune; prin urmare licența pentru cărmărit are să se ceară în raionul numit dela arêndăș;

2. Pentru vinderea în mic a spirituoaselor numai partidele următoare pot primi licență și și aceste numai cu restricțiunile amintite mai departe, și anume:

A. Firmele împrotocolate de material, specerie și băcănie pentru vinderea

a) de vinuri indigene de desert și de vinuri străine;

b) de bere în sticle indigene și străine;

c) de slivovicz;

d) de licoruri, mai departe cognac, rum,

arrac;

e) de spirt, care trebuie se conțină cel puțin 75 grade după măsura de alcool de 100 grade, pentru scopuri industriale și folosița în casă în cantități de cel mult 1 litru și cel puțin 1/2 litru, în vase închise.

B. Cofetarii și cafetierii de licoruri, cognac, rum și arrac în păharele oaspeților în propriile lor localități;

C. Produceții de vin ce posed pentru vînderea vinurilor produse de ei în case închise pentru consumarea afară de localul de negustorie ori de vîndere, dar' numai în propriul lor local în intervalul comunei.

3. Corespunzător dispozițiunilor cuprinse în punctele 1 și 2 direcțiunea financiară respectivă, cu prilegiul rezolvării cererilor în sensul punctului 1 de mai sus:

a) va îndruma partidele ce cer licență de vîndere la respectivul arêndăș;

b) ear' pe recurenții pentru licență de a vinde în detail îi va înconșciința, că licența li-se va acorda numai în cadrul restricțiunilor din punctul de mai nainte.

CRONICĂ.

Numiri. Ministerul reg. ung. de justiție a numit de jude de tribunale pe următorii: la tribunalul din Deva pe Dr. Stefan Pap, concipient la tabla reg. din M. Oșorheiu, și pe Dr. Coloman Pajor subjudele judec. din Deva. La tribunalul din Alba-Iulia pe subjudele cerc. din Aiud Antonie Columban. La tribunalul din Chezdi-Oșorheiu pe subjudele cerc. din Ciuc-St. Martin Stefan Gaal și pe subjudele cerc. din Sighisoara Albert Mathé. La tribunalul din Brașov pe subjudele cerc. de acolo Gustav Draxler. La tribunalul din Dej pe Alexie Nagy, sub-procurorul de acolo.

Transferare. Ministerul r. u. de justiție a transferat pe judele dela tribunalul din Chezdi-Oșorheiu Colom. Sándor în aceeași calitate la tribunalul din Turda.

Maghiarisări de nume. „Budapesti Közlöny“ publică următoarele schimbări de nume: Ioan Scherer în „Aggölgvy“; Filip Spitzer în „Hegyi“; August Dvorák în „Udvardi“; Bela Rothhauser în „Rado“.

Incunosciințare. Cu începerea de poi mîne, 9 Septemvrie, trenul-omnibus, care circulă zilnic între Sibiu și Ocna-Sibiului pentru cei-ce mergeau la scaldă, va înceta să mai circuleze.

Regularea Porții-de-fer. Se scrie din Orșova, că ieri a sosit în acel oraș ministrul nostru de comunicațiune Gavril Baross, ca să fie de față la inaugurarea solemnă a lucrărilor de regulare a Porții-de-fer. În prezența ministrului de comunicațiune, a consilierului de secție Walland și a întregului personal tehnic, s'a asvêrit în aer prima stîncă din mijlocul Dunării.

Dela universitatea din Cluj. La 8 l. c. în reduta orașului își va ceti rectorul magnific din anul trecut, Dr. Alexandru Kolozsvár, darea de seamă, ear' rectorul magnific ales pe anul curent școlastic, Dr. Ferdinand Klug, își va ceti vorbirea sa de inaugurare.

Fabrică nouă de zahăr. Din Chezdi-Oșorheiu 'i-se scrie lui „Kolozsvár“, că un consorțiu e pe cale de a înființa o fabrică de zahăr în Chezdi-Oșorheiu. Înființarea fabricii firește depinde dela posibilitatea cultivării năpilor de zahăr pe o întindere de 2000 jugere. Dacă se vor afla economi, care să cultiveze năpi în cantitatea cerută, fabrica se va ridica precăt se poate de grabnic.

Tiphus în Budapesta. În capitala Ungariei băntue în mod constant epidemia de tiphus. De present sînt în Budapesta 82 de înși bolnavi de lingoare; în Decursul săptămânii trecute au murit de această boală 9 persoane.

Inundațiuni. Oltul și alte ape mai mici au exundat în timpul din urmă și au făcut stricăciuni pe șosele și pe căile ferate.

Cheul Segedinului se scufundă mereu, după-cum spune „Sz. H.“ Lucrările de reedificare vor începe astăzi. Spesele vor fi earăși enorme.

Monumentul împăratului Wilhelm. Pentru un monument național al împăratului Wilhelm s'a exoris concurs cu premiu, la care au luat parte 144 de artiști. Modelele de monument sînt expuse vederii publicului. Juriul își va da sentența în 30 Septemvrie a. c.

Aerul din punct de vedere igienic.

(Urmare).

Dacă însă aerul e departe de a fi plin de apă, deși cantitatea aburilor absorbiți de el poate fi destul de însemnată, — ceea-ce se întîmplă cu deosebire vara pe căldurile cele mari, — pentru simțurile noastre el apare uscat și obiectele umede se uscă iute în urma evaporațiunii (aburirii) repede. Așadar aerul, ce conține o anumită cantitate de aburi odată poate să ne apară umed, altă-dată uscat, precum este el rece ori cald. Pentru-că aerul rece e încărcat de umezeală cu aburi pușini (a se vedă tabela de mai sus), — precând aceeași cantitate de aburi în aer cald nu însemnează nimic, după-ce el poate se mai absorba până a fi plin, încă de câteva-ori atăția. Într-o ăi de vară cu năduf, aerul avînd o temperatură de 25° Celsius și fiecare metru cubic din el conținînd 12 grami aburi de apă, — nouă ni-se pare tare uscat, căci la gradul de căldură în care se găsește el, ar fi în stare se absorba 22.7 de grami de aburi, conținînd însă numai 12 grami, umezeala lui relativă e numai 52%. Și earăși în drio de iarnă, aerul, ce e la punctul înghețării (0°) se conțină numai 5 grami de aburi pentru fiecare metru cubic, simțurilor noastre apare din cale afară umed. Aceasta din motivul, că cei 5 grami sînt tocmai deajuns ca aerul, — în starea în care se găsește, — mai mult să nu poată absorbi, să fie umplut, cum am dice. Așadar nu cantitatea de aburi aflători în aer îl face pe acela umed, ci umezeala lui relativă.

Cantitatea absolută a aburilor de apă aflători în aer e cu atât mai mică, cu cât ne vom urca mai sus în atmosferă preste suprafața mării. În cele mai înalte regiuni poate-că aerul nici nu conține aburi de apă, fiind-ăi temperatura mult prea mică pentru-ca aceea să se poată evapora. Aerul dinlăuntrul continentelor e totdeauna mai uscat, decăt acela dela malurile mărilor.

Pădurile sînt de mare însemnatate pentru regularea climei. Ele țin aerul umed, fiind-că absorb apa de ploaie în pămîntul lor pufăios, nu lasă ca aceea să evaporeze repede, ci o redau treptat și pe rînd atmosferei, prin ce nu lasă ca aerul să devină prea uscat, și păstrează umezeala timp mai îndelungat, chiar și atunci când e secetă. Deci, apa de ploaie are timp spre a se adînci în pămînt și a își undeia earăși la lumină în formă de evapor. Tocmai de aceea, nimicirea pădurilor este un păcat nu numai din punct de vedere economic-național, ci și igienic. Unele specii de arbori, — salcea, plo-pul, — și ele absorb din pămînt tare multă umezeală, prin ce contribuie ca acela să se usce mai iute.

Aerul afară la largul este tot la un fel, numai cu privire la umezeală este deosebire între pătura cutare și cutare. Această împregiurare e vrednică de mirat, cu atât mai virtuos, că el suferă neînterupte perderi: Viețările trăsesc pe socoteala oxigenului, ear' părțile verzi ale plantelor, — sub influența rașelor solare, — absorb tare mult carbon. Să nu uităm însă, că materiile respective în măsura în care se detrag aerului, în aceea 'i-se și redau. Omul și animalele folosind oxigenul, în schimb, dau afară carbon și plantele întrebunțînd carbonul redau aerului oxigen. De altcum ori-cât e de mare cantitatea gazurilor aci amintite, aceea e totuși aproape fără nici o însemnatate față de întreg aerul atmosferic.

Cantitatea oxigenului din atmosferă e atât de uriașă, că abia în mii de ani ar pute se scada dela 21%, la 20%, — chiar cînd plantele nu 'i-ar pregăti neînterupt. Și în timpul acesta se-l consume o mie milioane de guri omenesci și toată ceata animalelor și plantelor existente. În locuințele omenesci, fiind aer mai pușin, lucrul, firește stă cu totul altcum.

Schimbările părților aerului sînt dar' următoarele: Oxigenul scade în măsură însemnată consumat fiind de oameni și animale prin respirațiune, cum și prin aceea, că el se amestecă cu corpurile organice, făcându-le pe acelea să putrezească, — plantele însă îl redau earăși atmosferei, — dar' earăși el se formează mereu prin ardere, prin descompunerea corpurilor organice, prelîngă aceea și oamenii și animalele îl pregătesc neînterupt și-l imulțesc. — În fine nitrogenul nici nu se sporesce, nici nu scade.

Oamenii și animalele au trebuință de aer pentru respirațiune. Aceasta va să ăică un fel de schimb ce se face între gazurile aerului și între sucurile, părțile fluide ale corpului. Procesul acestui schimb este felurit ca și organismul deosebitelor animale. Insectele au canaluri, — țevișoare, — anumite pentru răsufare, care se râmuresc în corpurile lor, avînd înafară, drept capete o sumă de găurele deschise. Pescii au întocmire anumite la bot, cu ajutorul cărora aleg aerul din apă. Paserile și animalele răsufă prin plumăni. Răsufarea e automată, neîntînătoare de voință. Procesul e următorul: În corp, cu ocaziunea neînteruptului schimb de materie, — procese chemice, — lucrări, ce susțin vieața, — se întrebunțează oxigen, precând carbonul se dă la o parte și aceasta tot într'una. Aceasta se întîmplă așa, că unele organe de ale corpului, culeg din sângele ce trece prin ele oxigenul și toarnă înapoi în el acidul carbonic, pe care-l aleg. Astfel dar' sângele, ce din corp se reîntoarce prin vine la plumăni îndêrêt, e bogat în acid carbonic și sêrac în oxigen. Cu totul dimpotrivă stă lucrul cu sângele arteriilor, care pleacă din inimă și se răspîndesc prin întreg corpul; acesta fiind proaspăt conține oxigen mai mult și carbon mai pușin ca sângele din vine.*

(Va urma.)

VARIETĂȚI.

(O metodă curioasă de vindecare.)

Primim din Vama, în Bucovina, următoarea scrisoare despre o întîmplare adevărată:

Dacă e adevăr ce istorisește badea Nicolae, apoi cu bunăseamă Saafe Cure a lui Warner e nimic prelîngă o nouă metodă de a vindeca rēul din trup, cu care au început praxa sa un medic tînăr eșit nu de mult din școalele de medicină.

Badea Nicolae se îmbolnăvise grozav, el devenise un schelet, și cînd mē uitam la dînsul, nu-mi venia a crede, că o să fie în stare vre-o capacitate medicală a-l vindeca.

„Mē duc, domnule, să-mi caut de sănătate“, îmi ăise el, „căci e rēu cu mine, și dacă va rămêne vre-o câteva ăile așa, voiui trebul să dau pielea popii“.

Toemai după opt luni de ăile badea Nicolae se întoarse, — dar' sănștos înapoi, — nu mai era acela, se făcuse mai sdravên decum fusese înaintea boalei.

„Spune-mi, bade Nicolae, care doftor voinic te-au vindecat, de arēți așa de bine?“ îl întrebai.

„Am umblat în tot ținutul Cămpu-lungului“, rêsponse el, „pe la doctori, pe la babe și vrăjitori fel de fel, — am ascultat și am făcut tot ce m'au sfătuit fiecare, — însă mai ușor aș crede, că sănștatea s'au întors de bună voie în trupul meu, decăt de frica doctorilor cu învătături înalte.“

Din toate câte am pășit în aceste opt luni, îți voiui istorisi numai una, ca să veăi și Domniata, că vorbesc adevêrul:

„Într-o ăi se rêspondî vestea, că au sosit la noi în sat doctorul B. din tîrgul G., care nu demult au eșit de prin școli“.

Mē trăsēu, slab cum eram, cu mare greu, la hotelul unde întoarsă, și fiindcă îl șciam foarte bine pe tatăl seu, (fuseră 'mi-se pare cărmărit), mē recomandai la ăntēia vedere cam astfel:

„Domniata ești domnul doctor B.“

„Dară!“, rêsponse el.

„Apoi să vă fie de bine, mē bucur, căci lam sciut foarte bine și pe părintele d-tale“.

„Mulțumesc“, rêsponse el.

După-ce ne-am făcut astfel cunoscuți, 'i-am înșirat toate despre boala mea, rugându-l la sfîrșit să facă ceva, dacă crede, că mai e speranță ca să trăsesc.

„Pune-te de-alungul pe lața aceasta cu fața în sus“, îmi porunci domnul doctor, fără să se gândească mult la ceea-ce 'i-am spus despre boala mea.

*) Oamenii nu prea știu se facă deosebire între vîină și arterie. Arterile se află mai adînc, ear' vinele îndată sub piele. Aceste au o culoare vinieșă, fiind sângele din ele sêrac. Arteriele poartă sângele cel bogat, îl împart în corp și rănirea lor e tare gîngășe.

Nota Trad.

Îl ascultau.

„Acuma“, dîse el mai departe, „încîhide ochii strîns, ridică mîinile drept în sus, și apoi în prejma nasului împreunează amîndouă capetele degetelor arătătoare cu vîrfurile unuia de altul, dară ochii ține-î bine strîns“.

Ascultau și aceasta, ridicau cu ochii închiși amîndouă mîinile în sus, și cercînd de vre-o cîteva-ori, nimerîu a împreuna degetele așa precum poruncise.

„Acum școală în grabă și vină tot în această pozițiune, adică cu ochii închiși și cu degetele arătătoare capăt la capăt pînă la ușă“. Iarăși ascultau.

„Întoarce-te și vină earăși așa pînă la pat“, dîse el mai departe, — făcu-i earăși de-a mîta oarbă, — precum porunci.

„Acum“, dîse el sfîrșindu-și datoria, — deschide iute ochii, — bagă mîinile în pungă și scoate leul“.

„Ei bine, și alta nimica“, îl întrebau cu mirare.

„Pace și sănătate“, dîse domnul Doctor, — făcîndu-și semn spre ușe ca să se mîe de-părtez, — (se înțelege, după-ce căpătă leul).

I.

(Case cu 15 etagie.) În timpul de față se construiesc la New-York două case de o înălțime neobișnuită pînă acum.

Cea mai mare din ele, a dlui Noble Stearns, e situată la Nrele 50 și 52 Broadway și 41—43 New-Street. Dinspre Broadway casa va avea „treisprezece“ etagie și „cincisprezece“ etagie desupra New-Street.

Pentru a obține o suprapunere de etagie așa de mare, trebuie o arhitectură specială cu totul; primele cinci etagie sînt de fer, celelalte de cărămidă.

Edificiul nu va avea să se teamă de foc și costul clădirii e de 225.000 dolari, adică 1,125.000 franci.

A doua casă e a băncii Americi. Ea nu va avea decît nouă etagie: cele două din-tîu de granit, celelalte 7 de piatră din Indiana. Clădirea va costa 400.000 dolari.

Din public.*)

Înștiințare.

La școala civilă de fete a „Asociațiunii transilvane pentru literatură și cultura poporului român“, se mai pot face înscrieri numai pînă la 15 Septembrie n. Totodată se aduce la cunoștință on. public românesc, că cursul com. lementar proiectat, fiind anunțat destule eleve pentru a-l pute începe, va funcționa în anul școlar 1889/90.

Sibiu, în 6 Sept. 1889.

Direcțiunea școlaei.

Anunț!

Anul școlastic 1889/90 la gimnasiul român gr.-or. din Brad, se va începe cu 1 Septembrie st. v. a. c. Înscrierile au a se face cel mult pînă la 2 Septembrie. Tinerii, care au frecventat școala normală și gimnasiul din loc, și doresc a fi primiți și mai departe la gimnasiu și școala normală, au a se prezenta la direcțiunea gimnasială, însoțiți de părinții sau tutorii lor, provăduți cu atestate de pe semestrul ultim. Elevii străini, care doresc a fi primiți în ori-care clasă gimnasială sau normală, prelîngă aceste au să aducă și carte de botez și de revaccinare.

Didactru solvesc la acest gimnasiu, precum și la școala normală, toți elevii din fostul comitat al Zarandului 4 fl. pe an, ear' cei străini cîte 8 fl. v. a., pentru bibliotecă și unii și alții cîte 1 fl. anual.

Fără scirea și învoirea direcțiunii, nici unui elev nu-î este permis a ocupa cuartir.

Direcțiunea gimnasială.

Mulțumită publică.

Subscrisului fiindu-î cu neputință a mulțimii separat în mod cuviincios tuturor amicilor, cunoșcîtorilor și fostilor mei discipuli la institutele de învățămînt din Blaj în timp de 14 ani, care îndemnați de sinceritatea sentimentelor, ce le nutrește față cu neînsemnata mea persoană, au binevoit a mă felicita cu ocaziunea alegerii mele de canonic-teolog în capitolul metropolitan din Blaj, prin aceasta le aduc din partea mea tuturor mulțumita cea mai sinceră pentru atîta bunăvoință arătată față cu mine, pofîndu-le și urîndu-le din parte-mi dela bunul Dumnezeu tot binele su-fletesc și trupeșc.

Blaj, 6 Septembrie n. 1889.

Dr. Alexandru Grama,
canonic metropolitan al capitolu-
lui gr.-cat de Alba-Iulia.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Cu ocaziunea balului arangiat în 18 August n. a. c. în Hunedoara, decătră damele române din opidul Hunedoara, în favorul reu-niunii femeilor române din comitatul Hunedoarei, a încurs preste tot 145 fl. 60 cr., din care substrăgîndu-se suma speselor de 66 fl. 53 cr., rezultă un venit curat de 79 fl. 07 cr., carele conform destinațiunii sale, s'a adminis-

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta re-dacția nu primește răspunderea.

trat doamnei cassiere a reuniunii fem. rom. în Deva.

Suprasolviri au încurs dela stimabili domni: Francisc Hossu-Longin, avocat în Deva 4 fl.; Dr. Lazar Petco, avocat în Arad 2 fl.; Nicolae Sinca, paroch gr.-or. în Sime-ria 1 fl. 50 cr.; Petru Sinca, paroch gr.-or. în Batiz 1 fl.; Corneliu Popovici, din Hațeg 20 cr.; Valer Popovici, din Hațeg 20 cr.; Virgil Popovici, din Hațeg 10 cr.; Nichita Lugulești, învîț. în Deva 50 cr.; Ioan Mun-tean, proprietar în Hațeg 50 cr.; Mihail Bon-tescu, avocat în Hațeg 50 cr.; doamna Au-relia Vlad, din Orăștie 50 cr.; George Ghila, paroch gr.-or. în Chersși 50 cr.; Petru Rim-baș, învîțător în Brad 50 cr.; Romul de Crai-nic, protopresbiter gr.-or. în Dobra 50 cr.; Dr. Alexandru Hossu, avocat în Deva 1 fl. 50 cr.; Emil Prodan, profesor din Brașov 50 cr.; Dr. Stănilă, medic în armată 50 cr.; Si-monis, pretor din Sibiu 1 fl. 50 cr.; Aureliu Csai, medicinist din Deva 1 fl.; Drd. Turcu, medicinist 50 cr.; Avram P. Păcurar, pro-topresbiter gr.-or. din Ilia-murășană 2 fl.; Ioan Papiu, protopresbiter gr.-or. în Deva 1 fl.; Petru Popovici, paroch gr.-or. în Stă-Ma-ria-de-piatră 50 cr.; George Popovici, paroch gr.-or. în Nadaștia-superioară 50 cr.; Victor Tordoșan, teolog 50 cr.; Toma Haneș, funcționar la banca română „Ardeleana“ în Orăștie 50 cr.; Petru Hădan, învîțător 50 cr.; Petru Barișu, 50 cr.; Șandor Gali, 50 cr.; Dumitru Berar, preot gr.-or. 50 cr.; apoi dela următorii domni locuitori din Hunedoara: Nicolae Dima, proprietar 1 fl.; Iosif Schalat, șeful topitoarei de fer 1 fl.; Rudolf Murășian, 50 cr.; Livia Murășian, 50 cr.; Al. Torna, judecător reg. 50 cr.; Ferdinand Strausz, pretor 50 cr.; Dr. Francisc Jucho, apotecar 2 fl.; Demetriu Banciu, mag. pharm. 50 cr.; Teofil Tulea, notar cerc. 1 fl.; Nicolae Mun-tean, 50 cr.; Nicolae Stoichița, 50 cr.; vî-duva Ferdinand Popini, 50 cr.; Adalbert Czin-tei, căpitanul orașului 50 cr.; Alexandru Ne-meth, 10 cr.; Francisc Bogaci, proprietar 50 cr.; Carol Bauholzer, proprietar 50 cr.; Alexandru Murășian, proprietar 1 fl.; Benedikty Bela, 50 cr.; Carol Ciuci, comerciant 50 cr.; George Oprea, paroch gr.-or. 1 fl.; Petru Szabó, 50 cr.; și Dr. Büchler Mor, me-dic 50 cr.

Succesul moral și material obținut cu ocaziunea acestei petreceri și conveniri reali-sate preste așteptările noastre, este și se atri-bue spriginului dat decătră publicul ce a par-ticipat în număr mare din loc, din giur și din depărtări însemnate, pentru care le ex-primăm și primească stimății domni pe această cale sincera noastră mulțumită și recunoștință.

Balul, care a fost atât de bine cercetat, încât spațioasa sală de danț de astă-dată a fost prea mică, — a fost unul dintre cele mai inimate, drept-aceasta e superflu a mai aminti, că a durat cu vioiciune nestîmpărată pînă dimineața în zori, când fesece-care s'a depărtat ducînd cu sine impresiunile și suve-nirile cele mai dulci și mai plăcute a acestei conveniri românesce.

Pentru comitetul arangiator:

Teofil Tulea.

POSTA ULTIMĂ.

Trient, 4 Septembrie n. Împără-teasa-Regină și Archiducesa Valeria s'au urcat pe Monte di Campiglia.

Belgrad, 6 Septembrie n. Regina Natalia va descinde la fosta damă de curte Vucetici; orașul plănuesce o pri-mire festivă.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI“.

Anvers, 7 Septembrie n. În ma-gasia de cartușe și de prav din apro-pierea portului a fost o groaznică explo-siune de dinamită. Toți lucrătorii de ambe sexele, în număr de 126, au fost omorîți. Scănteile au cădut în di-ferite locuri ale orașului. La burșă a produs mare panică. Un colț al edifi-ciului s'a dărîmat, rezervorul pentru petroleul rusesc a prins foc și alte re-servoare amenință a se aprinde. Aucto-ritățile, poliția și garnisoana se află la fața locului și focul continuă încă. Preoți și călugărițe poartă de grije nu-măroșilor vulnerați.

Viena, 7 Septembrie n. Foaia ofi-cială publică dispensarea dela oficiu, ce locoțiitorul din Boemia a cerut-o din motive de sănătate, și numirea contelui Thun Hohenheim de locoțiitor al Boe-miei.

Anvers, 7 Septembrie n. Explo-siunea s'a tras din atelier, unde erau îngrămădite 50 milioane de cartușe. Nu-mărul morților e 150, al răniților 50. Victimele sînt în cea mai mare parte lucrători. Terenul focului face un hec-tar. Flacărele sînt de doi metri de înalte. Petroleul arde încă neîntreput.

Bibliografie.

Etica s'au morala filosofică pentru școa-lele secundare de ambe sexe, de dl P. Dulfu, doctor în filosofie, profesor.

Am anunțat și ieri aparițiunea acestei cărți. Astăzi publicăm o dare de seamă despre ea, după-cum aflăm această dare de seamă în „Românul“:

Cartea d-lui Dulfu umple un gol, pe care l'au simțit atât profesorii cât și elevii școalelor secundare.

Așa cum se făcea pînă acum etica în școale, pe deoparte răpia timp elevilor, care trebuiau să scrie și profesorilor care trebuiau să dicteze, pe de alta nu contribuia de-loc la acee, ca să fie o armonie oare-care, o asemănare între modul de predare a sciințelor filosofice în diferitele noastre școale se-cundare, din care cauză apoi adese-ori se pută observa la examenul de bacalaureat, că fiecare elev astfel a învățat, că între elevii diferitelor școale sînt deosebiri chiar între sis-temul după care li-s'a predat filosofia.

Și dacă dl Dulfu a contribuit numai pu-țin să înceteze această anomalie, desigur, că și-a căștigat merite.

Noi credem tare, că opera d-sale va avê acest dar, căci cetîndu-o ne-am încredințat, că avem înainte-ne o carte didactică care intru-nesce toate condițiunile unei cărți didactice: stil simplu, încât să-l poată înțelege și un elev de clasa a II-a ori a III-a secundară, în expunere precis, nici într'un loc nu îmbrăți-șează mai mult decît tocmai e de lipsă; după fiecare parte a mai însemnat o inteligență recapitulă pentru a veni în ajutorul memoriei elevilor și a înlesni cu deosebire, când e vorba de repetițiune. Ear' cît despre modul de ex-punere, și aici autorul s'a ținut de cele-ce ne spune în prefață: a mers dela simplu la com-plicat, dela concret la abstract, și ce ne place să constatăm cu deosebire e, că n'a umplut cartea sa nici cu definițiuni, nici cu citațiuni, ci a lăsat teren destul de vast și profesorului care poate în dragă voce să țese pe canavaua dată de autor.

Atîta e ce putem dice despre cartea dlui Dulfu în general.

Ear' întrînd în analiză mai amănunțită a di-feritelor capitole, încă n'am putea decît să constatăm, că la fiecare autorul a aplicat principiile de care trebuie a se călăuzi un autor de cărți didactice.

Pe mine unul m'a impresionat plăcut mai ales claritatea cu care autorul s'a condus dela început și pînă la sfîrșit în scrierea multor cestiuni ce cartea cuprinde.

În privința tehnicei lucrării, d. Dulfu și-a împărțit cartea în trei părți.

În partea I (pag. 1—24) tratează despre nîsuințele sensuale și intelectuale; în partea a II (pag. 27—93) se ocupă cu morala spe-cială și datoriile omului cătră sine, datoriile cătră ceilalți oameni și stat. Ear' în partea III se ocupă cu morala generală. Aceasta din urmă se pare a se dîntinge de celelalte două părți prin căldura mai mare cu care autorul a scris.

D. Dulfu poate fi felicitat de toți cole-gii soi. I. Russu.

Călimdarul țilei.

27 August, 8 Septembrie.

Julian: Moise Arapul.

Gregorian: Gorgonie.

Soarele: răsare 5.23, apune 6.26.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 7 Septembrie, 6 oare dimineața.

Presiunea atmosfer. în mm. (Mediul lunar 725.4)	Diferența dintr-un punct	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vîntului
728.3	+1.4	+15.4	+20.8 + 14.6	SV

Din țeară, 5 Septembrie, 7 oare dimineața.

Stațiunile:	Presiun. atmosfer. în mm.	Tempera-tura Celsius	Vîntul direcția	țîria
Budapesta	760	+16.9	V	2
Sătmar	760	+14.4	O	1
Cluj	761	+18.6	V	2
Orșova	762	+18.5	—	—
Timișoara	760	+14.7	O	1
Arad	761	+17.0	NV	5
Panciova	759	+17.2	—	—

Sosiți în Sibiu.

La 7 Septembrie n.

Hotel „Neurirher“. Kovács, FML din Cluj. Sal-chovits, major. Contele de Clapies, M. de Courtois, pri-vatieri din Paris.

Hotel „Împăratul Romanilor“. Piankowsky, pro-prietar din Alămor. Benke, proprietar din Seps-St.-Georgiu.

Hotel „Meltzer“. Simion Pasac, notar din Pan-ciova. Reinhardt, Dengel, Alfreia voiajeri.

Hotel „Habermann“. Kreishof, conducător de lo-comotivă, din Piski. Binder, cu familia, amplotiat din Mercurea.

Economie.

Tirgul de vite din Cluj. Ministrul r. u. de agricultură și comerciu a oprit ținerea de țîrguri de vite în Cuj din cauza stării miserabile a piațului de vite. Acest ordin al ministrului a produs mare nemulțumire în economi. Magistratul poartă toată vina. Orașul a început acum a lucra din răspuțeri la regularea piațului, ca astfel țîrgurile să se poată ține și mai departe.

Tirgul de rimători dela Turnu-Seve-rin. Actualmente se află în sălașele țîrgului de rimători din Turnu-Severin, 1779 de rimători În cursul săptămîinii trecute nu s'a făcut de aci nici-un export.

Recolta vinurilor, anul acesta de pe podgoriile Cotnari în România și împrejurimi, este cît se poate de excelentă, atît în can-titate, cît și cum se speră, și în calitate. Bătrîni spun, că decînd cunosc recolte, n'au apucat o abundență în struguri ca anul acesta.

Ploile din urmă mai ales, au avut un îndoit efect, prelîngă, că au făcut ca bobîța să fie mare și plînă cu apă, dar' apoi a făcut ca strugurii să grăbească cu coptul așa, că chiar de pe acum se află în orașele din îm-prejurimi, ca Hărlăul, mult dulce și de o superioară calitate.

Urcarea prețurilor de grîne în Viena și Pesta, și prevădîndu-se, că recolta în genere nu va fi bună, a causat mărirea prețurilor. Mai cu seamă grăul s'a urcat în preț și se vinde ușor.

Importul de grîne din străinătate va deprinde dela recolta din Germania-de-Sud; cît privește Württemberg-ul, a făcut grin-dina mari stricăciuni.

Spre sfîrșitul lunii fiind și timpul nefavo-rabil, s'a mai urcat încă prețurile.

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiunile efectuate în 24 August 1889.

Bach lui Valler, grău 3850 hect., 10'60 lei. Bach lui Negroponte, grău 11'300 hect., 10'— lei. Perlea lui G. Mendl, grău 2200 hect., 9'70 lei. Lombardo lui E. Cohen, fasole 600 hect., 15'— lei. Grosovics lui Fûrth, grău 3100 hect., 10'50 lei. Blumen lui Papudloff, secără 2300 hect., 7'40 lei. Casanova lui G. Mendl, secără 2500 hect., 6'90 lei. Perlea lui Peirano, orz 1500 hect., 5'40 lei. Petcu lui Peirano, orz 2700 hect., 5'40 lei. Gheorghiadu lui Peirano, orz 1500 hect., 5'05 lei. Sassu lui Carnevali, grău 2850 hect., 12'70 lei. Sassu lui Carnevali, grău 2400 hect., 11'30 lei. Carandino lui Manari, grău 3770 hect., 10'75 lei. Stama-topulo, lui Fûrth, grău 5100 hect., 10'75 lei. Perlea lui Verona, grău 2700 hect., 9'95 lei. Marghiloman lui Dreyffus, grău 1800 hect., 10'45 lei. Evloghio lui Focca, grău 2000 hect., 11'75 lei. Silberstein lui Marchiani, secără St. Helen. 2000 hect., 7'45 lei. Perlea lui Focca, grău 600 hect., 11'75 lei. Matheo lui Czvetovics, grău 2100 hect., 10'50 lei. Tuclos lui Zerman, grău 3900 hect., 10'35 lei.

Prețul mărfurilor.

Piața din Sibiu, 6 Septembrie Grău hectolitru 76—82 chilo fl. 4.60 pînă fl. 5.40; grău mestecat 70 pînă 74 chilo fl. 3.40 pînă fl. 4.20, secără 70 pînă 75 chilo fl. 3.40 pînă fl. 3.80, orz 62 pînă 66 chilo fl. 3.45 pînă fl. 4.—, ovăs 42 pînă 50 chilo fl. 1.90 pînă fl. 2.30, cucuruzul 70 pînă 74 chilo fl. 4.60 pînă fl. 5.—, mîlaiul 78 pînă 82 chilo fl. 4.— pînă fl. 4.50, crumpene 68 pînă 70 chilo fl. 1.— pînă fl. 1.20, semînța de cânepă 48 pînă 50 chilo fl. 3.50 pînă fl. 4.—, mazerea 76 pînă 80 chilo fl. 4.50 pînă fl. 5.—, lîntea 78 pînă 82 chilo fl. 5.— pînă fl. 6.—, fasolea 76 pînă 80 chilo fl. 4.50 pînă fl. 5.—, pîsat de grău 100 chilo fl. 14.— pînă fl. 16.—, fînă Nr. 3 100 chilo fl. 14.—, Nr. 4 fl. 12.—, Nr. 5 fl. 9.—, slîmîna 100 chilo fl. 58.— pînă fl. 60.—, unsoarea de porc fl. 56.— pînă fl. 6.—, sîu brut fl. 18.— pînă fl. 20.—, lumini de sîu fl. 32.— pînă fl. 34.—, lumini turnate de sîu fl. 35.— pînă fl. 36.—, sîpunul fl. 20.— pînă fl. 24.—, fîn 100 chilo fl. 1.30 pînă fl. 1.60, cânepa fl. 30.— pînă fl. 32.—, lemne de foc uscate m. cub. fl. 2.50 pînă fl. 3.50, spirțul p. 100 L. % 52 pînă 55 cr., carnea de vită chilo 40 cr., carnea de vițel 36 pînă 40 cr., carnea de porc 44 pînă 48 cr., carnea de berbec 22 pînă 24 cr., ouă cu 10 16 pînă 18 cr.

Piața din Mediaș, 5 Septembrie Grău hectolitru fl. 5.20 pînă fl. 5.50; grău mestecat fl. 4.10 pînă fl. 4.40 secără fl. 3.40 pînă fl. 3.60; orșul fl. — pînă fl. —; ovăsul fl. 2.10 pînă fl. 2.30; cucuruzul fl. 4.75 pînă fl. 5.—; semînța de cânepă fl. — pînă fl. —; crumpenele fl. 1.20 pînă fl. 1.80; mîlaiul hectolitru fl. — pînă fl. 10.—; mazerea fl. 4.75 pînă fl. 5.—; fasolea fl. 5.— pînă fl. 5.25; lîntea fl. — pînă fl. —; chiminul (secăreanu) fl. 40.— pînă fl. 50.—; sîu brut 100 kilograme fl. 20.— pînă fl. 22.—; lumini de sîu vîrsate fl. 36.— pînă fl. 38.—; unsoarea de porc fl. 65.— pînă fl. 70.—; slîmîna fl. 61.— pînă fl. 65.—; cânepa fl. 38.— pînă fl. 40.—; fînul fl. 1.20 pînă fl. 1.50; sîpunul 100 bucăți fl. 20.— pînă fl. 30.—; spirțul gradul 55 cr.; carnea de vită chilo — pînă 32 cr.; carnea de vițel 24 pînă 32 cr.; carnea de porc — pînă 48 cr.

Tirgul de rimători în Steinbrach. În 5 Septembrie n. s'a notat: unguresci bătrîni grei 45.— cr pînă 45½ cr., unguresci grei, tineri 47.— cr. pînă 48½ cr., de mijloc 46.— cr. pînă 47½ cr., ușori 44.— cr., pînă 45.— cr., marfă țărănească, grea — cr., ușoară 42.— cr. pînă 45½ cr., românesci, de Bakony grei 43.— cr. pînă 45½ cr., transito, de mijloc — cr. pînă — cr., transito ușori — cr., pînă — cr., transito sîrbesci grei — cr. pînă — cr., transito de mijloc 47.— cr., pînă 48.— cr., transito ușori 47 cr. pînă 47½ cr., îngrășăți cu ghîndă — cr. pînă — cr. per 4½ cumpîniți dela gară.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 6 Septembrie 1889.

Sămînțe		Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.
		dela	pănă	dela	pănă
Grâu					
Bănățeneș, nou		—	—	—	—
Grâu dela Tisa		—	8 15	8 35	—
Grâu de Posta		—	8 10	8 20	—
Grâu de Alba-regală		—	8 15	8 25	—
Grâu de Bácska		—	6 90	7 —	—
Unguresc de Nord		—	6 75	7 —	—
Sămînțe, vechi ori noue		Soiul	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	
			dela	pănă	
Marfă pe termen.	Săcără	Nutret de vinars de bere	70—72	6 40	6 45
	Orz		60—62	5 70	6 30
	„		62—64	6 30	7 10
	„		64—66	7 35	8 50
	„		39—41	5 25	5 70
	Ovășă	bănăț. de alt soi	75	4 45	4 65
	Cucuruz (porumb)		78	4 70	4 75
	„		—	—	—
	Hrîșcă	—	—	5 40	5 75
	Marfă pe termen.	Grâu	de primă.	8 27	8 31
„		de toam.	7 23	7 25	7 25
Cucuruz		Iul. Aug.	—	—	—
„		Maiu-Iun.	4 81	4 83	4 83
„	Ovășă	de toam.	5 30	5 30	5 41
de primă.		—	—	—	—
Produce diverse		Soiul	Gursul		
			dela	pănă	
Prețul pe 100 chilograme.	Sem. de trif.	Lucernă ungurească	52.—	56.—	—
	„	franceză	—	—	—
	„	italiană	—	—	—
	„	roșie	52.—	56.—	—
	Oleu de rap.	rafinat	36.—	38.—	—
	Oleu de în.	dela Posta	64 50	65 —	—
	Uns. de porc	dela țeară	53.—	54.—	—
	Slănină	sventată	59.—	60 50	—
	„	afumată	56.—	57.—	—
	Său	—	33 50	34 50	—
	Prună	din Bosnia, în buți	—	—	—
	„	din Sărbia, în saci	10 25	18 50	—
	Lictar	slavon, nou	16 50	16 75	—
	„	bănățeneș	16.—	16 25	—
	Nuci	din Ungaria	—	—	—
	Gogoși	unguresci	—	—	—
	„	sărbesci	—	—	—
	Miere	brută	29 50	30.—	—
	„	galbină străcurată	33 —	34.—	—
	Ceară	de Rosenau	113.	120.	—
Spirit	brut	14.—	15.—	—	
„	Drojdiute de spirit	18.—	18.—	—	

